

تصمیمات قضائی

شماره ردیف - ۱۸

پرونده شماره - ۳۳۰/۲۳/ح

مرجع رسیدگی - هیئت عمومی دیوانعالی کشور

فرجامخواه - آقای عبدالرزاق رزاقی چایفروش مقیم تهران سرای سینا شرکت دنیا

فرجامخوانده - امان الله خشنوری مقیم سنقر کلیائی

فرجامخواسته - قرار شماره ۲/۱۰/۴ صادر از شعبه ۲۷ دادگاه شهرستان تهران

تاریخ ابلاغ فرار فرجامخواسته ۴۱/۱/۲۱

تاریخ تقدیم دادخواست فرجامی ۴۱/۲/۱

جریان کار - در تاریخ ۳۹/۲/۳ آقای عبدالرزاق رزاقی بوکالت آقای دکتر مصطفی

صدرطهوری دادخواستی بخواسته هتده هزار و سیصد و بیست و سه ریال و نیم بمستند یک

برگ و اخوانست بطرفیت آقای امان الله خشنوری بدادگاه بخش تهران تقدیم و بشرح

مندرجات دادخواست اظهار و رسیدگی و صدور حکم باسترداد خواسته و خسارات وارده را

نموده شعبه ۱۲ دادگاه بخش تهران پس از انجام تشریفات قانونی و تعیین وقت و احضار

طرفین در جلسه مقرر بشرح قرار شماره ۲۷۹ - ۳۹/۴/۲ با استدلال اینکه محل اقامت خوانده

و محل تأدیه برات استنادیه خواهان سنقر کلیائی بوده و طرفین نیز بر صلاحیت دادگاه بخش

تهران تراضی نه نموده اند قرار عدم صلاحیت خود را صادر کرده بعد از ابلاغ قرار آقای دکتر

صدرطهوری در فرجه قانونی پژوهشخواسته و باستنادنامه و تلگراف پژوهشخوانده ارسال جهت

پژوهشخواه صدور برات استنادیه را مسبوق ب معامله واقع شده در تهران اشعار و محل تعهد

را تهران اعلام و از نظر اینکه خوانده در مرحله بدوی ایرادی بصلاحیت دادگاه بخش نکرده

فسخ قرار را خواستار شده شعبه ۲۷ دادگاه شهرستان تهران پس از انجام تشریفات مقرر و

تبادل لوایح در جلسه فوق العاده ۳۹/۷/۲۸ و اعلام پایان رسیدگی طبق قرار شماره

۴۱۶ - ۳۹/۸/۲۲ و استدلال مندرج در آن قرار پژوهشخواسته را عیناً استوار نموده آقای

دکتر صدر طهوری با رأیت دادنامه فرجامخواسته شعبه ششم دیوانعالی کشور بموجب

حکم شماره ۶۶۱/۴/۱۹ چنین رأی داده. قرار فرجامخواسته مخالف ماده ۲۲ آئین

دادرسی مدنی صادر شده و تنظیم مستند دعوی در تهران حسب ماده مرقومه مجوز طرح

دعوی در محل تنظیم مستند و صلاحیت دادگاه تهران است و قبول پرداخت در سنقر موجب

عدم صلاحیت محاکم تهران نبوده و مؤثر در محل پرداخت است. لذا حسب ماده ۵۵۹

آئین دادرسی باتفاق آراء قرار فرجامخواسته نقض میشود. و رسیدگی مجدد با دادگاه صادرکننده

قرار خواهد بود. بعد از وصول پرونده و ارجاع رسیدگی بشعبه ۲۷ دادگاه شهرستان تهران

دادگاه مذکور در جلسه فوق العاده دوم دیماه چهل با مطالعه پرونده طبق قرار شماره

۴۰/۱۰/۲۲ چنین رأی داده. نظر باینکه اقامتگاه آقای امان الله خشنوری و محل پرداخت

برات موضوع دعوی سنقر کلیائی است و بنا براین مطابق ماده ۲۲ قانون آئین دادرسی مدتی پژوهشخواه در صورتی میتواند برای مطالبه حق خود بدادگاه تهران مراجعه کند که وقوع قرارداد مبنای تعهد را در تهران ثابت نماید و محل تنظیم سند فقط از نظر اثبات محل وقوع عقد مسکن است در صلاحیت دادگاه مؤثر واقع شود و ذاتاً در این میان نقشی ندارد و همین جهت نه در ماده ۲۲ بمحل تنظیم سند اشاره شده و نه در هیچیک از موارد که مربوط بصلاحیت نسبی دادگاه ها این عامل مجوز دعوت مدعی علیه به محکمه واقع در خارج از اقامتگاه او شناخته شده است نظر باینکه پژوهشخواه در ورقه برات باقای خشنوری دستور داده که مبلغ ۱۷۳۲۳/۵ ریال بمحتال بپردازد و نامبرده نیز در قبال این دستور تعهد پرداخت وجه مذکور را کرده است و بنا براین تعهد پژوهشخوانده از نظر تحصیلی ناشی از قراردادی است که نامبرده و صادرکننده برات در خصوص پرداخت وجه آن منعقد نموده اند نظر باینکه بموجب مستفاد از ماده ۱۸۳ قانون مدنی هر قرارداد دارای دو جزء مختلف است و مادام که قبول یکی از طرفین بایجاب دیگری ضمیمه نشود نمیتوان ادعا کرد که عقد از نظر حقوقی ایجاد شده است و نتیجه منطقی ترتیب مذکور اینست که هرگاه بایجاب و قبول در یک محل واقع شود در جایی عقد محقق میگردد که جزء اخیر آن انشاء و ضمیمه بایجاب سابق شده است. نظر باینکه مطابق مستفاد از ماده ۲۳۰ قانون تجارت و مواد ۷۲۴ و ۷۲۵ قانون مدنی تعهد محال علیه برات در نتیجه قراردادی ایجاد میشود که از صادرکننده در خصوص پرداختن وجه آن با رضایت محتال منعقد ساخته اند نظر باینکه بایجاب این قرارداد با تنظیم سند برات در تهران انجام شده و دستور پژوهشخواه ظاهراً در سنقر کلیائی (محل اقامت پژوهشخوانده) مورد قبول پژوهشخوانده واقع گردیده و بنا براین باید اذعان کرد که با توجه بمقدمات مذکور قرار داد منشاء دعوی در سنقر واقع شده است نظر باینکه تلگراف مورد استناد پژوهشخواه ارتباطی بسند موضوع دعوی ندارد و اظهارات آقای دکتر صدر طهوری دایر باینکه صدور برات مسبوق بوقوع معامله ای در تهران بوده و در اثر تقاضای پژوهشخوانده موکل وی برات را صادر کرده مقرون به هیچ دلیلی نیست نظر باینکه بموجب ماده ۲۰۲ اصلاحی قانون آئین دادرسی مدنی در صورتیکه طرفین برسیدگی دادگاه اعتراضی نکرده باشند قطع نظر از ایراد اصحاب دعوی باید از رسیدگی امتناع شود و بنا براین چون بطریق بیان شده در ماده ۴۴ قانون آئین دادرسی مدنی بصلاحیت دادگاه بخش تهران تراضی نشده بوده است توجه دادگاه مذکور بمسئله صلاحیت بدون ایراد خوانده نیز صحیح میباشد با توجه به مراتب مذکور ایرادات وکیل پژوهشخواه بر قرار شماره ۲۷۹ - ۱۳۳۹/۴/۲ - بنظر وارد نمیرسد قرار مذکور عیناً استوار میگردد «قرار فرجام پذیر است». رونوشت قرار در ۱/۱/۲۱ ۴ باقای صدر طهوری ابلاغ و نامبرده در اول اردیبهشت چهل و یک دادخواست فرجامی خود را به دفتر دیوانعالی کشور تقدیم و نسخ قرار را خواستار شده و ملخص اعتراض فرجامی اینست که برات در تهران صادر شده و طبق ماده ۲۲ قانون آئین دادرسی محاکم تهران صلاحیت رسیدگی را دارند نسخ قرار را خواستار است پس از ابلاغ دادخواست فرجامی و انقضای فرجه قانونی بدوی و پژوهشی بدفتر دیوان کشور رسیدگی بشعبه ششم ارجاع و لایحه جوابیه از فرجامخوانده در پرونده مشهود

نیست قرار اصرار نیست و حسب ماده ۷۶ آئین دادرسی مدنی باید در هیئت عمومی طرح شود.

بتاریخ روز چهارشنبه بیست و پنجم مهرماه ۱۳۴۱ جلسه هیئت عمومی دیوانعالی کشور بریاست جناب آقای محمد سروری رئیس کل دیوانعالی کشور و با حضور جناب آقای دکتر عبدالعسین علی آبادی دادستان کل کشور و آقایان رؤسا و مستشاران شعب دیوان مزبور بشرح زیر:

شعبه اول - آقای دکتر محمد علی پارسائی

شعبه دوم - آقای عبدالله خلیل ناجی

شعبه سوم - جناب آقای محمود عرفان آقای علی اکبر مهینی. آقای علی هنری

شعبه چهارم - آقای اسدالله مصباح سرجانی. آقای ابوالقاسم اخوی - آقای جواد صادقی

شعبه پنجم - جناب آقای محمود هدایت. آقای محمد حسن شیرازی. جناب آقای

ابوالقاسم فقیه زاده.

شعبه ششم - آقای بیوک آصف زاده

شعبه هفتم - آقای محمد علی فرهنگ

شعبه هشتم - جناب آقای نصیرالدین خواجوی. آقای علی اصغر شریف.

آقای دکتر حسین بهیری

شعبه نهم - جناب آقای رضا هنری. آقای وجیه الله فاضل سرجوئی

شعبه دهم - جناب آقای محمد صدر. آقای محمد صفدری. آقای دکتر علی صدارت

شعبه یازدهم - جناب آقای عبدالعسین احمدی بختیاری. آقای حسین بیدار.

شعبه دوازدهم - جناب آقای دکتر باقر عاملی. آقای غلامرضا بیرشک

تشکیل پس از طرح و قرائت گزارش پرونده و مذاقه در آن با کسب عقیده جناب

آقای دادستان کل مبنی بر نقض رأی فرجامخواسته مشاوره نموده باتفاق آراء بشرح زیر

رأی میدهند.

رأی

بطوریکه در رأی مورخه ۱۹/۴/۴۰ شعبه ششم دیوان کشور نیز اشعار گردیده

ورقه مستند مدرکیه در تهران تنظیم شده و طبق ماده ۲۲ قانون آئین دادرسی مدنی خواهان

میتوانسته بدادگاه محل تنظیم سند رجوع نماید و قبول تأدیه وجه سند در ستقر کلیائی

مؤثر در تأدیه وجه است نه در عدم صلاحیت محاکم تهران لذا بر حسب ماده ۷۶ قانون

آئین دادرسی مدنی قرار فرجامخواسته باتفاق آراء نقض و رسیدگی مجدد با دادگاه صادر

کننده قرار بوده و مکلف است از نظر دیوان کشور تبعیت نماید.

تاریخ ۴۲/۴/۸

شماره ۶۷۲

آگهی

آقای سید حسن و کیل زاده کارگشای داد گستری مقیم رضائیه بموجب دادنامه شماره ۱۱/۴۱ دادگاه انتظامی و کلاه داد گستری آذربایجان به تویخ بادرج در روزنامه رسمی و مجله کانون محکومیت یافته است.

دادستان انتظامی و کلاه داد گستری آذربایجان

زین العابدین زاخری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی